

WYMAGANIA EDUKACYJNE – HISTORIA – KLASA 7

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<i>Uczeń:</i>	<i>Uczeń spełnia wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania oceny dopuszczającej oraz:</i>	<i>Uczeń spełnia wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania oceny dostatecznej oraz:</i>	<i>Uczeń spełnia wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania oceny dobrej oraz</i>	<i>Uczeń spełnia wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania oceny bardzo dobrej oraz</i>
SEMESTR I				
ROZDZIAŁ I. PIERWSZA POŁOWA XIX WIEKU.				
<ul style="list-style-type: none"> – zna daty obrad kongresu wiedeńskiego; – potrafi wymienić najważniejsze postanowienia kongresu; – zna członków Świętego Przymierza 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: legitymizm, równowaga sił, restauracja; – zna postanowienia kongresu odnośnie do ziem polskich; – wymienia uczestników kongresu; 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przyczyny zwołania kongresu wiedeńskiego i powołania Świętego Przymierza; – rozumie określenie „tańczący kongres” – rozumie znaczenie postanowień kongresu wiedeńskiego dla sytuacji Polaków 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje rolę Świętego Przymierza dla utrzymania porządku w Europie 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia, że kongres wiedeński był triumfem konserwatyzmu
<ul style="list-style-type: none"> – wymienia idee polityczne początku XIX w. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: liberalizm, konserwatyzm; – wymienia państwa, w których doszło do ruchów wolnościowych 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady obecności idei liberalizmu i konserwatyzmu w życiu politycznym Europy; – opisuje rewolucję lipcową we Francji jako przykład dążeń liberalnych 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje postawy liberalne i konserwatywno-liberalne we współczesnym świecie 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje walkę idei liberalnych z konserwatywnymi na przykładzie pierwszej połowy XIX w.
<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia: Królestwo Polskie, Wielkie Księstwo Poznańskie, Galicja, autonomia, monarchia konstytucyjna; – opisuje antypolskie działania cara 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie: Królestwo Polskie, Wielkie Księstwo Poznańskie, Galicję, Rzeczpospolitą Krakowską; – opisuje sytuację polityczną 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje autonomię Królestwa Polskiego; – opisuje rozwój gospodarczy Królestwa Polskiego; – rozumie przyczyny ukształtowania się 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie znaczenie oświaty, kultury i gospodarki dla utrzymania polskości w zaborze rosyjskim; – opisuje rolę księcia Ksawerego 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje i analizuje różne postawy -Polaków w zaborze rosyjskim, potrafi podać ich genezę

<p>Mikołaja I;</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia organizacje opozycyjne działające w Królestwie Polskim 	<p>Królestwa Polskiego;</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, do jakiej nielegalnej organizacji należał Adam Mickiewicz; – wie, kim byli i jaki cel stawiali sobie tzw. kaliszanie 	<p>opozycji w Królestwie Polskim;</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia twórców nielegalnej i legalnej opozycji w Królestwie Polskim i charakteryzuje jej cele; – charakteryzuje różne postawy Polaków wobec polityki Aleksandra I i Mikołaja I 	<p>Druckiego-Lubeckiego w życiu gospodarczym Królestwa;</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumie różnice między celami politycznymi różnych nurtów opozycji w Królestwie Polskim 	
<ul style="list-style-type: none"> – wie, kim był Piotr Wysocki; – wie, kiedy wybuchło i kiedy upadło powstanie; – zna rezultat zmagania powstańczych 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia pierwszego dyktatora powstania; – opisuje wybuch powstania; – opisuje charakter działań wojennych w czasie powstania; – wskazuje miejsca największych bitew; – wskazuje na mapie tereny, na których rozgrywały się walki w okresie wojny polsko-rosyjskiej; – wymienia przywódców powstania 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje przyczyny powstania; – rozróżnia postawy poszczególnych grup polskiego społeczeństwa wobec wybuchu powstania; – charakteryzuje różne postawy polskich polityków; wobec powstania i kwestii uwłaszczenia chłopów; – wskazuje przełomowy moment w działaniach wojennych 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje międzynarodowe uwarunkowania wybuchu powstania; – analizuje stosunek Chłopickiego do powstania i rozumie wpływ poglądów dyktatora na podjęte przez niego decyzje; – wyjaśnia przyczyny upadku powstania; 	
<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcie emigracji; – wskazuje na mapie państwa, do których udali się polscy uchodźcy po powstaniu listopadowym; – wymienia twórców kultury polskiej na emigracji; – wie, jakie ugrupowania wysyłały emisariuszy do kraju i w jakim celu 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia polskie obozy polityczne na emigracji; – rozumie, dlaczego największa liczba emigrantów osiadła we Francji 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia przyczyny ukształtowania się Wielkiej Emigracji; – charakteryzuje programy polskich obozów politycznych na emigracji 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie zróżnicowane podejście rządów i społeczeństw krajów Europy do polskich emigrantów; – porównuje poglądy polskich emigrantów (dostrzega i wskazuje różnice); – rozumie, dlaczego niektóre dzieła polskiej kultury mogły zostać upublicznione jedynie na emigracji, a nie w kraju pod zaborami 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje wpływ różnych postaw dyktatorów powstania na jego losy
<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcia: noc paskiewiczowska, germanizacja, 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia represje skierowane przeciw powstańcom i 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega różnice w położeniu Polaków w trzech zaborach; 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia wpływ powstań na politykę państw zaborczych 	

<p>praca organiczna, – pokazuje na mapie ziemie poszczególnych zaborów i je nazywa</p>	<p>mieszkańcom Królestwa Polskiego po upadku powstania listopadowego; – opisuje położenie Polaków w zaborze pruskim; – zna postacie: Hipolita Cegielskiego</p>	<p>– podaje przyczyny powstania krakowskiego; – podaje przyczyny i skutki rabacji galicyjskiej</p>	<p>wobec Polaków i na stosunki między zaborcami; – wyjaśnia różnice w sytuacji Polaków żyjących pod trzema zaborami; – rozumie politykę władz austriackich wobec szlachty i chłopów w Galicji</p>	
<p>– wymienia główne wynalazki XIX w.; – rozumie pojęcia: skok demograficzny, fabryka, rewolucja przemysłowa; – wskazuje najszybciej rozwijające się dziedziny gospodarki w XIX w.</p>	<p>– opisuje rozwój gospodarczy i demograficzny przełomu XVIII i XIX w.; – wskazuje kraje, w których następował najszybszy rozwój gospodarczy; – ocenia wpływ wynalazków na życie codzienne</p>	<p>– wskazuje czynniki, które doprowadziły do wzrostu demograficznego; – wymienia przyczyny powstawania fabryk; – dostrzega skutki rozwoju komunikacji; – wskazuje przykłady pozytywnych i negatywnych skutków uprzemysłowienia dla środowiska naturalnego</p>	<p>– rozumie znaczenie wprowadzania maszyn dla rozwoju gospodarczego i demograficznego; – porównuje gospodarkę europejską XVIII i XIX w.; – omawia znaczenie rewolucji przemysłowej dla pozycji i rozwoju wybranych państw</p>	<p>– analizuje długofalowe skutki rewolucji przemysłowej</p>
ROZDZIAŁ II. DRUGA POŁOWA XIX WIEKU.				
<p>– wie, kiedy była wojna krymska; – potrafi wskazać na mapie: Piemont, Austrię, Rzym; – wie, kiedy nastąpiło zjednoczenie Włochy</p>	<p>– zna etapy wojny krymskiej; – zna postacie: Camilla Cavoura, Giuseppe Garibaldiiego; – omawia etapy jednoczenia Włoch</p>	<p>– wskazuje konsekwencje wojny krymskiej; – wskazuje przyczyny zjednoczenia Włoch; – wie, jak doszło do włączenia terytorium Państwa Kościelnego do Królestwa Włoch oraz ograniczenia obszaru znajdującego się pod władzą papieża do Watykanu</p>	<p>– rozumie konsekwencje wojny krymskiej dla Rosji i Zjednoczenia Włoch – uzasadnia, dlaczego Piemont stał się liderem zjednoczenia Włoch; – rozumie, dlaczego Francja stała się sojusznikiem Piemontu;</p>	<p>– porównuje rolę Garibaldiiego i Cavoura w Zjednoczeniu Włoch</p>
<p>– zna postać Ottona von Bismarcka; – wie, co wydarzyło się w roku:</p>	<p>– wskazuje państwa pokonane przez Królestwo Pruskie dążące do</p>	<p>– wyjaśnia przyczyny i skutki wojen prowadzonych przez Prusy z Austrią i</p>	<p>– wyjaśnia, dlaczego właśnie Prusy stały się państwem, które</p>	<p>– uzasadnia dlaczego zjednoczenie Niemiec zakłóciło równowagę</p>

<p>1866, 1871;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na mapie obszar cesarstwa niemieckiego 	<p>zjednoczenia Niemiec;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na mapie większe kraje, które weszły w skład cesarstwa niemieckiego 	<p>Francją;</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, dlaczego Bismarcka nazywano ojcem zjednoczonych Niemiec 	<p>zjednoczyło Niemcy;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia przyczyny niechęć-nego stosunku Francji do pro-cesu jednoczenia Niemiec; - rozumie znaczenie warunków pokoju między Francją a Prusami (1871 r.) dla dalszego rozwoju Niemiec 	<p>europejską</p>
<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na mapie obszar USA w XIX w.; - rozumie znaczenie pojęć: abolicja, secesja, wojna secesyjna, segregacja rasowa; - zna postać Abrahama Lincolna; - wie, kto wygrał wojnę secesyjną 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na mapie Północ i Południe USA oraz opisuje różnice pomiędzy tymi obszarami; - wie, kiedy rozgrywała się wojna secesyjna 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje przyczyny różnic między Południem a Północą USA; - podaje przyczyny wybuchu wojny secesyjnej; - wymienia przyczyny zwycięstwa Północy w wojnie secesyjnej; - wskazuje punkt zwrotny w wojnie secesyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia wpływ wojny secesyjnej na rozwój USA; - wyjaśnia, dlaczego pod koniec XIX w. USA stały się mocarstwem 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje trwające do dziś konsekwencje amerykańskiego niewolnictwa oraz wojny secesyjnej
<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na mapie obszary, które były w XIX w. obiektem ekspansji kolonialnej; - wymienia mocarstwa kolonialne; - zna pojęcie kolonializmu; - zna określenie „perła w koronie”; - wie, kiedy trwała wojna rosyjsko--japońska, i zna jej wynik 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje politykę kolonizatorów wobec ludności kolonizowanych obszarów; - wskazuje na mapie kolonie brytyjskie 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia europejski wyścig o kolonie; - podaje przyczyny i skutki kolonializmu; - uzasadnia, że Wielka Brytania była mocarstwem kolonialnym; - opisuje politykę USA na obszarze Chin 	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje pozytywne i negatywne skutki kolonializmu; - uzasadnia przyczyny, dla których Niemcy późno włączyły się w wyścig o kolonie; 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie i analizuje konsekwencje wyścigu o zdobycie jak najcenniejszych obszarów kolonialnych
<ul style="list-style-type: none"> - krótko opisuje położenie Polaków w zaborze rosyjskim przed powstaniem styczniowym; - rozumie pojęcia: manifestacja, Biali, Czerwoni 	<ul style="list-style-type: none"> - wie, na czym polegała tzw. odwilż posewastopolska; - opisuje przebieg manifestacji patriotycznych; - zna postać Aleksandra Wielopolskiego; - przedstawia programy Białych i 	<ul style="list-style-type: none"> - wie, kiedy rozgrywała się wojna krymska; - wyjaśnia cele manifestacji patriotycznych; - przedstawia politykę Aleksandra Wielopolskiego 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia działania Wielopolskiego; - wyjaśnia genezę różnic w poglądach polskich ugrupowań politycznych w Królestwie Kongresowym 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie wpływ stosunków międzynarodowych na sytuację Królestwa Polskiego

	Czerwonych			
<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: branka, wojna partyzancka; – wie, kiedy wybuchło powstanie styczniowe; – wskazuje na mapie tereny ogarnięte działaniami zbrojnymi w czasie powstania 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, w jaki sposób rząd powstańczy próbował zachęcić chłopów do poparcia powstania; – opisuje formy walki powstańczej 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia genezę i znaczenie branki; – opisuje dekret rządu powstańczego o uwłaszczeniu chłopów 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje znaczenie dekretu rządu powstańczego o uwłaszczeniu chłopów; – porównuje walki z okresu dwóch powstań – listopadowego i styczniowego 	
<ul style="list-style-type: none"> – wie, kim był Romuald Traugutt; – zna pojęcie katongi; – wymienia główne represje rosyjskie stosowane wobec Polaków po upadku powstania styczniowego 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia represje carskie wobec Królestwa Polskiego po powstaniu styczniowym 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przyczyny i skutki carskich represji wobec Polaków; – podaje przyczyny klęski powstania styczniowego 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia znaczenie działalności Romualda Trauguttowi jako dyktatora powstania 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia carską politykę wobec Polaków po powstaniu
<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcia: rusyfikacja, Uniwersytet Latający; – wskazuje na mapie obszar zaboru rosyjskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia formy rusyfikacji Polaków stosowane przez carat; – podaje formy oporu Polaków wobec rusyfikacji 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje postawy Polaków po powstaniu styczniowym; – opisuje funkcjonowanie szkolnictwa zaboru rosyjskiego w okresie nasilonej rusyfikacji 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie znaczenie rusyfikacji dla zmian zachodzących w kulturze polskiej; – rozumie znaczenie rusyfikacji dla zmian zachodzących w społeczeństwie zaboru rosyjskiego 	
<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie obszar zaboru pruskiego; – rozumie pojęcia: germanizacja, Kulturkampf, rugi pruskie, strajk szkolny; – wie, gdzie wybuchł najsłynniejszy strajk szkolny w zaborze pruskim; – zna postacie: Michała Drzymały, Hipolita Cegielskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia przejawy germanizacji w dziedzinach kultury, gospodarki i struktur społecznych; – przedstawia formy oporu Polaków wobec germanizacji; – opisuje walkę w obronie języka polskiego w zaborze pruskim; – opisuje niemiecką kolonizację w zaborze pruskim 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia rolę Kościoła katolickiego w walce z germanizacją; – opisuje wpływ polsko-niemieckiej walki ekonomicznej na rozwój gospodarki w Wielkopolsce 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega wpływ zjednoczenia Niemiec na politykę władz pruskich wobec Polaków; – porównuje sytuację Polaków w zaborze pruskim i rosyjskim w dziedzinach gospodarki i kultury; – dostrzega wpływ germanizacji na kształtowanie postaw Polaków w Wielkopolsce 	

<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie-Austro Węgry- i Galicję; – rozumie pojęcia: autonomia, monarchia dualistyczna, nędza galicyjska; – wymienia narodowości, które żyły w Galicji 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o funkcjonowaniu monarchii dualistycznej; – wskazuje przejawy autonomii galicyjskiej w różnych dziedzinach 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o wpływie autonomii na szkolnictwo i kulturę w Galicji; – charakteryzuje życie polityczne w Galicji; – przedstawia sytuację gospodarczą zaboru austriackiego 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje polityczne aspekty wprowadzenia autonomii w Galicji; – opisuje konflikty narodowościowe w Galicji 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia wpływ sytuacji międzynarodowej Austrii na wprowadzenie autonomii
SEMESTR II				
ROZDZIAŁ III. PRZEŁOM XIX I XX WIEKU. I WOJNA ŚWIATOWA.				
<ul style="list-style-type: none"> – zna określenie „epoka pary”; – wskazuje na mapie państwa najlepiej rozwinięte pod względem gospodarczym; – wymienia najważniejsze wynalazki przełomu XIX i XX stulecia 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia trafność określenia „epoka stali, pary i węgla”; – opisuje znaczenie osiągnięć technicznych: elektryczności, telefonu, samochodu; – wie, dlaczego w XIX stuleciu wydłużyła się średnia długość życia; – zna postacie: Thomasa Alvy Edisona, braci Lumière, Alexandra Grahama Bella 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje wpływ rozwoju nauk ścisłych na przemiany w technice i gospodarce; – analizuje wpływ wynalazków na rozwój produkcji masowej i coraz większą dostępność różnych towarów 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia prymat Niemiec i USA w gospodarce światowej początku XX w. 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega współczesne konsekwencje powstania potęg przemysłowych na przełomie XIX i XX w.
<ul style="list-style-type: none"> – wie, co oznacza określenie „piękna epoka”; – zna wynalazki, które uczyniły kulturę masową 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje życie codzienne w „pięknej epoce”; – wymienia dziedziny życia społecznego, które rozwinęły się na przełomie XIX i XX w.; – rozpoznaje dzieła reprezentujące secesję i impresjonizm 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje cechy charakterystyczne dzieł impresjonistycznych i secesyjnych; – opisuje masowość kultury przełomu XIX i XX w. 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega wpływ przemian polityczno-gospodarczych na tematykę dzieł literackich; – analizuje wpływ rozwoju kina, fotografii i prasy na kształtowanie się nowych poglądów, wymianę myśli 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje źródła przemian obyczajowych
<ul style="list-style-type: none"> – wymienia grupy, które walczyły o swoje prawa; – wie, dlaczego o swoje prawa 	<ul style="list-style-type: none"> – zna poglądy socjalistów i narodowców, – wie, na czym polega sprawowanie 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega znaczenie konstytucji; – zna twórców socjalizmu; – rozumie przyczyny pojawienia się 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega wpływ przemian w gospodarce na sposoby sprawowania władzy 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje wpływ ideologii narodowej na wydarzenia w Europie w II poł. XIX w.

walczyli robotnicy	władzy w monarchii konstytucyjnej i republice	ruchu związkowego i socjalistycznego		
<ul style="list-style-type: none"> – wie, co to jest nowoczesna świadomość narodowa Polaków; – wymienia główne nurty polityczne na ziemiach polskich; – rozumie skróty: PPS, endecja; – przyporządkowuje postaci Romana Dmowskiego i Józefa Piłsudskiego do odpowiednich partii politycznych 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje proces kształtowania się świadomości narodowej Polaków – wymienia najważniejsze partie polityczne działające na ziemiach polskich i przedstawia główne punkty ich programów; – wie, kiedy powstały Narodowa Demokracja i Polska Partia Socjalistyczna; – dostrzega różnice programowe wewnątrz polskiego ruchu socjalistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przyczyny ukształtowania się nowoczesnej świadomości Polaków – wskazuje przyczyny powstawania partii o charakterze narodowym, ludowym i socjalistycznym; – przedstawia poglądy najważniejszych przywódców polskich partii, ze szczególnym uwzględnieniem stosunku do dążeń niepodległościowych; – przedstawia formy działalności polskich partii politycznych 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia na czym polegało kształtowanie się nowoczesnej świadomości Polaków – potrafi wskazać specyfikę polskich ruchów politycznych na tle światowym; – wskazuje dzisiejsze polskie partie polityczne, które odwołują się do tradycji ugrupowań powstałych na przełomie XIX i XX w. 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje genezę poszczególnych polskich nurtów politycznych i dostrzega ich powiązania z tendencjami ogólnoświatowymi
<ul style="list-style-type: none"> – zna datę: 1905 r.; – zna pojęcie strajk generalny; – zna określenie „krwawa niedziela”; – wymienia miasta zaboru rosyjskiego, w których w 1905 r. dochodziło do demonstracji 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje formy walki o swobody w Rosji oraz na ziemiach polskich pod zaborem rosyjskim; – opisuje strajki w Łodzi 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przyczyny wystąpień w Rosji i na ziemiach zaboru rosyjskiego; – wskazuje skutki rewolucji dla Rosji i zaboru rosyjskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia związek między rewolucją 1905 r. w Rosji a rewolucją na ziemiach polskich, dostrzega powiązania; – wskazuje różne cele uczestników rewolucji i tłumaczy różnice pomiędzy nimi 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje genezę poszczególnych polskich nurtów politycznych i dostrzega ich powiązania z tendencjami ogólnoświatowymi
<ul style="list-style-type: none"> – wymienia i wskazuje na mapie członków trójprzymierza i trójporozumienia; – rozumie pojęcia: ententa, państwa centralne 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy powstały trójprzymierze i trójporozumienie; – podaje przyczyny napięć w stosunkach międzynarodowych w Europie na początku XX w. 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje przyczyny powstania dwóch sojuszy wojskowych, charakteryzuje ich działania; – podaje przyczyny nawiązania współpracy między Francją i Wielką Brytanią; – wie, dlaczego doszło do konfliktów zbrojnych na Bałkanach 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje i omawia działania, dzięki którym Niemcy stały się najsilniejszym państwem w Europie 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie założenia polityki Bismarcka wobec Francji
<ul style="list-style-type: none"> – wymienia orientacje polityczne kształtujące się na ziemiach 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje orientacje prorosyjską i proaustriacką; 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przyczyny podziału społeczeństwa polskiego na dwie 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia znaczenie polskich organizacji paramilitarnych; 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia konsekwencje różnego podejścia do kwestii odzyskania

<p>polskich przed wybuchem I wojny światowej;</p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przywódców politycznych poszczególnych orientacji; – wymienia polskie organizacje paramilitarne, które powstały przed I wojną światową 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje działalność polskich organizacji paramilitarnych przed I wojną światową 	<p>orientacje przed wybuchem I wojny światowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia poparcie udzielone zaborcom przez Dmowskiego i Piłsudskiego 	<p>niepodległości przez Polskę</p>
<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy wybuchła I wojna światowa; – wymienia kraje walczące w I wojnie światowej i wskazuje je na mapie; – podaje bezpośrednią przyczynę wybuchu wojny; – rozumie pojęcia wojny pozycyjnej i wojna manewrowa; – wymienia nowe rodzaje broni zastosowane w czasie I wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia najważniejsze bitwy I wojny światowej; – opisuje wojnę pozycyjną; – zna postać arcyksięcia Franciszka Ferdynanda i wie, gdzie dokonano na niego zamachu 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje wpływ techniki wojennej na przebieg działań militarnych; – uzasadnia światowy charakter działań wojennych w latach 1914–1917 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje wpływ położenia geograficznego Niemiec na ich sytuację strategiczną; 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje wpływ nowych rodzajów broni na przebieg działań wojennych
<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie Rosję; – wie, kiedy doszło do rewolucji lutowej i przewrotu bolszewickiego; – zna postacie: Mikołaja II, Włodzimierza Lenina 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje sposób przejścia władzy w Rosji przez bolszewików; – rozumie pojęcie obcej interwencji; – wymienia państwa, które wysłały siły interwencyjne do Rosji; – podaje cechy rządów Mikołaja II oraz rządów bolszewickich, dostrzega podstawowe różnice 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przyczyny wybuchu rewolucji w Rosji; – przedstawia poglądy Włodzimierza Lenina; – podaje warunki zawarcia pokoju w Brześciu w 1918 r. 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje metody sprawowania władzy przez Mikołaja II, Rząd Tymczasowy oraz bolszewików; – rozumie znaczenie rewolucji rosyjskiej dla przebiegu I wojny światowej; – podaje przyczyny interwencji państw zachodnich w Rosji 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje zmiany w Rosji spowodowane rewolucją
<ul style="list-style-type: none"> – wymienia polskie formacje zbrojne biorące udział w I wojnie światowej; – zna postacie: Józefa Piłsudskiego, Ignacego Paderewskiego; – wie czym był <i>Akt 5 listopada</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, dlaczego I wojna światowa oznaczała dla Polaków konieczność udziału w bratobójczych walkach; – opisuje działalność Legionów; – wskazuje stanowisko zaborców wobec sprawy polskiej; 	<ul style="list-style-type: none"> – prezentuje postawy aktywistów i pasywistów; – rozumie, dlaczego państwa zaborcze próbowały pozyskać przychylność Polaków 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie znaczenie <i>Aktu 5 listopada</i> oraz orędzia prezydenta Wilsona dla sytuacji Polaków 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje wpływ sytuacji międzynarodowej na sprawę polską w okresie I wojny światowej

	<ul style="list-style-type: none"> – omawia założenia orędzia Wilsona w sprawie polskiej 			
<ul style="list-style-type: none"> – wymienia państwo, które przyłączyło się do wojny w 1917 r.; – wie, kiedy zakończyła się I wojna światowa; – wymienia państwa, które należały do obozu zwycięzców I wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy i dlaczego USA przystąpiły do działań wojennych; – omawia przebieg wojny w ostatnim roku jej trwania; – wie, gdzie zostało podpisane zawieszenie broni 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia skutki militarne przystąpienia USA do wojny; – zna poglądy Woodrowa Wilsona odnośnie do problemu zakończenia wojny; – wymienia warunki, które Niemcy przyjęły w akcie zawieszenia broni 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia rolę USA w pokonaniu państw centralnych; – rozumie znaczenie klęski państw centralnych dla sprawy polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia przyczyny klęski państw centralnych, wskazuje czynniki militarne, gospodarcze i demograficzne
<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy Polska odzyskała niepodległość; – wie, kto został naczelnikiem państwa polskiego w 1918 r. 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia sytuację w państwach zaborczych w chwili zakończenia I wojny światowej; – wymienia miejsca, w których kształtowały się ośrodki władz niepodległej Polski; – wie, dlaczego 11 listopada 1918 r. uważamy za dzień odzyskania niepodległości 	<ul style="list-style-type: none"> – zna postacie: Wincentego Witosa, Józefa Hallera, Ignacego Daszyńskiego, Ignacego Paderewskiego, Romana Dmowskiego i omawia ich wpływ na kształtowanie się polskich ośrodków władzy w 1918 r.; – zna postanowienia konferencji paryskiej odnośnie ziem polskich 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia wpływ sytuacji międzynarodowej na możliwości odzyskania niepodległości przez Polskę .r 1918 w 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje postawy Polaków i sposób wykorzystania sytuacji międzynarodowej do odzyskania niepodległości przez Polskę; – rozumie wpływ interesów państw Europy Zachodniej na postanowienia konferencji odnośnie ziem polskich
ROZDZIAŁ IV. EUROPA I ŚWIAT PO I WOJNIE ŚWIATOWEJ.				
<ul style="list-style-type: none"> – wie, gdzie odbyła się konferencja pokojowa; – zna, przynajmniej jedno postanowienie traktatu wersalskiego; – wie, czym zajmowała się Liga Narodów 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje założycieli i państwa członkowskie Ligi Narodów; – wymienia postanowienia traktatu wersalskiego wobec Niemiec; – wie, jakie państwa brały udział w konferencji pokojowej; – rozumie pojęcie mały traktat wersalski 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia wszystkie postanowienia traktatu wersalskiego; – wskazuje na mapie państwa powstałe po zakończeniu I wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega i omawia różne cele państw biorących udział w konferencji pokojowej; – wskazuje skutki podpisania i niepodpisania małego traktatu wersalskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia długofalowe skutki postanowień traktatu wersalskiego
<ul style="list-style-type: none"> – wymienia przykłady ilustrujące wpływ wojny na życie codzienne 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia sytuację Francji, Anglii i USA po zakończeniu wojny; 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia wpływ wielkiego kryzysu na życie codzienne, wskazuje działania 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przyczyny i skutki wielkich kryzysów 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia wpływ wielkiej wojny na powstawanie nowych

<p>ludzi po jej zakończeniu;</p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazuje kino, telewizję i radio, jako narzędzia kultury masowej 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia: katastrofizm, hiperinflacja 	<p>podjęte przez rządy, aby je minimalizować</p>	<p>gospodarczych, dostrzega ich powiązanie z polityką wewnętrzną państwa</p>	<p>kierunków w sztuce i rozwój kultury masowej</p>
<ul style="list-style-type: none"> – zna dwóch przywódców ZSRS; – wymienia, przynajmniej 3 cechy państwa totalitarnego; – rozumie i wyjaśnia skrót ZSRS 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie i wyjaśnia pojęcia: kolektywizacja, NEP, socjalizm; – opowiada o traktowaniu obywateli przez władze ZSRS; – wyjaśnia, na czym polegał totalitarny charakter państwa sowieckiego 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego przeprowadzono tzw. czystki w armii i władzach ZSRS; – wskazuje znaczenie łagrów dla rozwoju przemysłu w ZSRS 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje wprowadzenie kultu jednostki i jego znaczenie dla utrzymania władzy w ZSRS; – porównuje państwo demokratyczne z totalitarnym 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje wpływ kolektywizacji i industrializacji na życie codzienne obywateli ZSRS
<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przywódcę faszystowskich Włoch; – wymienia, co najmniej trzy cechy państwa faszystowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia: faszyzm, duce, czarne koszule – opisuje życie w faszystowskich Włoszech; – zna datę dojścia faszystów do władzy we Włoszech 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przyczyny objęcia władzy przez B. Mussoliniego; – wymienia reformy wprowadzone przez faszystów 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia znaczenie traktatów laterańskich 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje rolę propagandy w sukcesie partii faszystowskiej
<ul style="list-style-type: none"> – wie, kto przejął władzę w Niemczech w 1933 r.; – wie, kiedy A. Hitler przejął władzę; – rozumie pojęcie III Rzeszy; – podaje, przynajmniej 2 przykłady świadczące o tym, że III Rzesza była państwem totalitarnym 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia: nazizm, noc kryształowa, Führer, Republika Weimarska, gestapo, ustawy norymberskie, pucz monachijski 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przyczyny objęcia władzy przez A. Hitlera; – omawia politykę III Rzeszy wobec Żydów; – omawia politykę gospodarczą III Rzeszy 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia znaczenie postanowień traktatu wersalskiego wobec Niemiec dla powstania i sukcesu NSDAP; – wskazuje przyczyny niechęci nazistów wobec Żydów 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje rolę propagandy w sukcesie A. Hitlera
<ul style="list-style-type: none"> – wymienia sojuszników III Rzeszy; – wskazuje ziemie zajęte przez III Rzeszę 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia: państwa osi, układ monachijski, Anschluss Austrii; – wie, kiedy doszło do układu monachijskiego, Anschlussu Austrii, powstania osi 	<ul style="list-style-type: none"> – zna postanowienia traktatów w Locarno i Rapallo; – wskazuje działania podjęte przez III Rzeszę, łamiące postanowienia traktatu wersalskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przyczyny agresywnej polityki III Rzeszy; – omawia politykę zachodniej Europy w stosunku do III Rzeszy 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia przyczyny polityki państw zachodnich w stosunku do III Rzeszy i jej skutki; – omawia przyczyny i proces kształtowania się sojuszu III Rzesza – Włochy-Japonia

ROZDZIAŁ V. POLSKA W DWUDZIESTOLECIU MIĘDZYWOJENNYM.

<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie granice II Rzeczypospolitej – wymienia powstania i wojny, które doprowadziły do ostatecznego kształtu granic państwa polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy wybuchła wojna polsko-bolszewicka, powstanie wielkopolskie, powstania śląskie, zna ich rezultaty; – zna poglądy Dmowskiego i Piłsudskiego w sprawie polskich granic; – zna pojęcia: Orłęta Lwowskie, Bitwa Warszawska, „cud nad Wisłą”, plebiscyt 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, w jaki sposób Wilno znalazło się w granicach Polski 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przyczyny i skutki powstań oraz plebiscytów; – rozumie znaczenie wojny z bolszewikami dla kształtowania się granicy wschodniej 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie, dlaczego Bitwa Warszawska, jest jedną z bitew, które decydowały o losach Europy
<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy uchwalono konstytucję marcową; – zna nazwisko pierwszego prezydenta II RP 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia główne założenia konstytucji marcowej 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia trójpodział władzy w konstytucji marcowej; – wie, jak przebiegały wybory na prezydenta 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje konsekwencje istnienia wielu partii i mniejszości narodowych w sejmie; – rozumie przyczyny zamordowania pierwszego prezydenta 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia wady i zalety sceny politycznej Polski w pierwszej połowie lat 20. XX w.
<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy doszło do przewrotu majowego; – rozumie pojęcie sanacja 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje przewrót majowy i rządy sanacji; – wie, co zmieniła konstytucja kwietniowa; – rozumie, dlaczego J. Piłsudski stał się legendą; – zna postać Ignacego Mościckiego 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przyczyny przewrotu majowego; – uzasadnia, dlaczego rządy w Polsce po przewrocie majowym nazywano autorytarnymi 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje przyczyny polityczne, które doprowadziły do sięgnięcia po władzę przez J. Piłsudskiego i jego obóz 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje konstytucje marcową i kwietniową, analizuje przyczyny zmian w konstytucji kwietniowej
<ul style="list-style-type: none"> – wymienia mniejszości narodowe w Polsce; – opisuje życie codzienne na wsi i w mieście w okresie międzywojennym 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie rozmieszczenie mniejszości narodowych; – porównuje życie na wsi z życiem w mieście; – wymienia wyznania II Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia stosunki Polaków z mniejszościami narodowymi 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia politykę państwa wobec mniejszości 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje genezę konfliktów religijnych i narodowościowych w II RP

<ul style="list-style-type: none"> – wymienia, przynajmniej 3 dokonania gospodarcze II RP; – wie, jaki port został zbudowany w okresie międzywojennym 	<ul style="list-style-type: none"> – zna działania E. Kwiatkowskiego i W. Grabskiego; – rozumie pojęcia: COP, hiperinflacja, wojna celna 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje działania II RP, których celem było podniesienie gospodarcze kraju; – wskazuje przejawy Wielkiego Kryzysu w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega wpływ Wielkiego Kryzysu na świat na polską gospodarkę; – przedstawia znaczenie COP, wojny celnej i Gdyni dla funkcjonowania polskiej gospodarki 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na negatywne współczesne skutki budowy COP
<ul style="list-style-type: none"> – wie, w jaki sposób walczono z analfabetyzmem; – wie, na czym polegał rozwój kultury masowej w Polsce międzywojennej 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia osiągnięcia Polaków na polu literatury, techniki, sportu, filmu 	<ul style="list-style-type: none"> – zna nazwiska najwybitniejsza twórców dwudziestolecia międzywojennego – wymienia dziedziny, w których Polska przodowała w nauce i technice 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie przyczyny rozwoju kultury masowej i jej znaczenie dla młodego państwa polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje dokonania Polaków na polu nauki i techniki oraz ich znaczenie dla gospodarki i obronności kraju
<ul style="list-style-type: none"> – wymienia wrogów Polski; – wskazuje kraje, które były sojusznikami Polski; – wie, kiedy i jakie żądania wysunęła III Rzesza w stosunku do Polski 	<ul style="list-style-type: none"> – zna koncepcję polityki zagranicznej J. Piłsudskiego; – wie, kiedy i z kim Polska podpisała traktaty 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje okoliczności podpisywania traktatów przez Polskę w okresie międzywojennym; – wie, w jakich okolicznościach Polska zajęła Zaolzie; – wie, co zawierał traktat Ribbentrop-Mołotow 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia polską politykę wobec III Rzeszy i ZSRS, dostrzega jej międzynarodowy kontekst 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia polską politykę zagraniczną wobec Czechosłowacji i Litwy, wskazuje jej konsekwencje; – ocenia koncepcję polityki zagranicznej J. Piłsudskiego

Wymagania edukacyjne są dostosowane do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.

Każdy nauczyciel indywidualnie ustala, które działy realizuje w danym semestrze.

[1] Program nauczania historii w szkole podstawowej, Anita Plumińska- Mieloch, Wyd. WSiP

[2] Podstawa programowa nauczania historii w szkole podstawowej

[3] Statut Szkoły Podstawowej nr 323 im. Polskich Olimpijczyków w Warszawie